Bátaapáti Község Önkormányzata

FALUGONDNOKI SZOLGÁLAT
SZAKMAI PROGRAM

Bátaapáti
2024.

elutazni, csak átszállással és várakozásokkal lehetséges, ez különösen nagy teher a kórházba tartó, beteg emberek számára.
Ezen hiányosságok kiküszöbölésére hivatott a falugondnoki szolgálat.

3. A létrejövő kapacitások

A falugondnoki szolgálattal 1 fő közalkalmazott teljes munkaidős foglalkoztatása valósul meg. A szolgáltatás ellátásához 1 db Mercedes Tourer típusú kisbusz áll rendelkezésre.

4. Nyújtott szolgáltatás elemek

A fenntartó a falugondnoki szolgáltatás keretében
a) szállítás,
b) megkeresés és
c) közösségi fejlesztés
szolgáltatási elemeket biztosítja.

4.1.Szállítás

Javak vagy szolgáltatások eljuttatása az igénybe vevőhöz, vagy az igénybe vevő eljuttatása a közszolgáltatások, szolgáltatások, munkavégzés, közösségi programok, családi kapcsolatok helyszínére, ha szükségleteiből adódóan mindezek más módon nem oldhatóak meg.

4.1.1 A falugondnoki szolgálat közvetlen, személyes szolgáltatások körébe tartozó alapfeladatai, nyújtott szolgáltatáselemek

4.1.1.1. Közreműködés az étkeztetésben

A feladatellátás tartalma, módja:
A falugondnok kiemelt, közvetlen alapfeladata.
Az étkeztetés keretében történhet a napi egyszeri meleg étel éthordóban történő házhoz szállítása a Bátaapáti Óvoda és Konyha konyhájáról. Az ételszállítás hétköznapokon 11.30-12.30 óráig történik.
Kapcsolódó feladat a szolgáltatást igénybe vevőkkel való beszélgetés során a további alapellátási igények felmérése. A falugondnok a további szolgáltatásokra vonatkozó igényeket írásban rögzíti és javaslatot tesz a fenntartónak azok megoldására.
Az ellátottak köre:
Azok, akik szociálisan rászorultak, illetve koruk, egészségi állapotuk miatt nem képesek gondoskodni a legalább napi egyszeri meleg étkezésről, valamint az alapvető élelmiszerek beszerzéséről.
A feladatellátás rendszeressége: naponta
Az igénybevevők várható száma: 20 fő/nap

4.1.1.2. Közreműködés a házi segítségnyújtásban

A feladatellátás tartalma, módja:
A házi segítségnyújtás keretében azon feladatokat látja el, amelyek kívül esnek a képesített gondozók által végezhető feladatok körén.
A falugondnok segítséget nyújthat a rászorultak fizikai erejét és/vagy mozgásképességét meghaladó feladatok megoldásában.

- ház körüli, szakképesítést nem igénylő feladatok (villanykörte, gázpalack csere, fabehordás, nehezebb tárgyak mozgatása, hó eltakarítás, fűnyírás)
- napi beszerzések: a mindennapi megélhetéshez szükséges áruk pl. alapvető élelmiszerek beszerzése és házhoz szállítása

Az ellátottak köre: koruk és egészségi állapotuk miatt rászoruló azon személyek, akik önmaguk ellátására saját erőből nem képesek
A feladatellátás rendszeressége: folyamatos.

4.1.1.3. Közreműködés a közösségi és szociális információk szolgáltatásában

A feladatellátás tartalma, módja:
A szociális biztonság megteremtéséhez és a helyi közösségi életbe való bekapcsolódáshoz szükséges információk eljuttatása a település lakói számára. A falugondnoki szolgáltatást végző feladata: a helyben vagy a legközelebbi település(ek)en elérhető szolgáltatások igénybevételének lehetőségeire vonatkozó információforrások és információk felkutatása, és a lakosság ezek alapján történő tájékoztatása. Hirdetményeket, szórólapokat helyez ki a közterületeken, illetve szóban tájékoztatja a lakosságot az aktuális programokról és rendezvényekről. Ezzel egy időben a lakosság által megfogalmazott igényeket és észrevételeket továbbítja a polgármesternek.
Az ellátottak köre: a közösségi és szociális ellátásokra vonatkozó információkat igénylők, potenciálisan a település egésze.
A feladatellátás rendszeressége: folyamatos.

4.1.1.4. Az egészségügyi ellátáshoz való hozzájutás biztosítása

A falugondnoki szolgáltatást végző munkájával hozzájárul a lakosok egészségi állapotának megőrzéséhez azáltal is, hogy aktívan részt vesz a betegségmegelőző tevékenységek, akciók szervezésében, tájékozódik és tájékoztatja a lakosságot a szűrővizsgálatok lehetőségéről, helyszínéről, időpontjáról.

A feladatellátás tartalma, módja:

1. ***Háziorvosi rendelésre szállítás***

A falugondnoki szolgáltatás egyik kiemelten fontos feladata a szolgáltatást igénylő orvosi ellátáshoz való hozzájuttatása, igény szerint a választott háziorvosi rendelésre, szükség esetén a település közigazgatási területén kívül is. A szállítási feladatot igény szerint kell ellátni, indokolt esetben a településen belül is. A településen kívüli betegszállítás esetén alkalmazkodni kell a rendelési időkhöz és a betegek számára előírt időpontokhoz. Mivel a fertőző vagy életveszélyben lévő betegek szállítása szakszerű ellátást igényel, ezért a falugondnok ezen személyek szállítását nem végezheti, kötelessége azonban a szakszerű ellátás megszervezése, mentő, orvos hívása és közreműködhet a betegszállítás megszervezésében is.
Bátaapáti községben a háziorvosi feladatokat vállalkozó háziorvos látja el, aki hétfőtől péntekig 1,5 órában rendel. A településen védőnői szolgálat működik hetente egy alkalommal, szerdánként. A falugondnok feladati közé tartozik az igénybe vevők ezen rendelésekre történő szállítása.

2. ***Egyéb egészségügyi intézménybe szállítás, szakrendelésre szállítás***

A szakrendelésre történő szállítás előzetes időpont egyeztetés, orvosi beutaló alapján történik.

Az ellátottak köre: betegek, mozgáskorlátozottak, kismamák, kisgyermekes családok, idősek, akik számára a közlekedés elsősorban egészségi állapotuk, életkoruk, egyéni élethelyzetük és szociális helyzetük miatt nehézséget okoz.
A feladatellátás rendszeressége: folyamatos

3. Gyógyszerkiváltás, gyógyászati segédeszközökhöz való hozzájutás biztosítása

A falugondnok a gyógyszerkiváltást, a gyógyászati segédeszközök beszerzését az ellátottak és a háziorvos szokásjoga, igénye szerint végzi. A receptek kiváltása és a gyógyszerek időben történő házhoz szállítása nagy segítség a betegeknek, a háziorvossal és gyógyszertárakkal való jó munkakapcsolat esetén zökkenőmentessé tehető. A gyógyszerek, segédeszközök kiváltására a falugondnok előleget vesz fel az ellátottól, melyet írásban dokumentálni kell. A falugondnoknak figyelni kell arra, hogy a gyógyszerek név szerint kerüljenek külön csomagolásra, és az elszámolás is pontos legyen, a vásárlást nyugtával kell igazolni. A falugondnok csak az orvos által felírt gyógyszert válthatja ki, helyettesítő gyógyszert nem.
Az ellátottak köre: betegek, mozgáskorlátozottak, kismamák, kisgyermekes családok, idősek, akik számára a közlekedés elsősorban egészségi állapotuk, életkoruk, egyéni élethelyzetük és szociális helyzetük miatt nehézséget okoz.
A feladatellátás rendszeressége: folyamatos

4.1.1.5. Az óvodáskorú, iskoláskorú gyermekek szállítása

A feladatellátás tartalma:

1. Óvodába, iskolába szállítás

A tömegközlekedés hiányosságai miatt és a gyermekek biztonságos közlekedése érdekében a falugondnoki gépjármű részt vesz a gyermekek szállításában. A gyermekszállítási feladatok egyik része a tankötelezettség megoldásában történő segítségnyújtás, másik része pedig az aprófalvakban élő gyermekek esélyegyenlőségét biztosító szolgáltatásokhoz való hozzájutás segítése (pld.: logopédiai és egyéb fejlesztő foglalkozások, úszásoktatás, zenetanulás, néptánc, sportolási lehetőségek, színház, bábszínház, mozi stb.). Ide tartozik a gyermekek iskolai rendezvényekre, versenyekre, ünnepségekre való szállítása is. Bátaapáti településen általános iskola működik alsó tagozattal és elérhető az óvodai nevelés is. Mindkét intézménybe a bátaapáti gyermekeken kívül Mórágyról, Mőcsényből és Bátaszékről is érkeznek gyermekek, így a falugondnok az e pontban meghatározott feladatokat ezen két intézmény vonatkozásában látja el.

2. Egyéb gyerekszállítás

A gyermekek szabadidős programra, óvodán/iskolán kívüli rendezvényekre, kirándulásokra, sport tevékenységekre stb. való szállítása is a falugondnoki szolgáltatás egyik alapfeladata. A falugondnoki gépjárműnek meg kell felelni a gyermekszállítás feltételeinek, rendelkeznie kell a szükséges tárgyi – személyi feltételekkel. A közúti közlekedési szabályoknak megfelelően a gépjárművet a „gyermekszállítás" matricával kell/ lehet ellátni. Az előírások szerint gyerekülést, ülésmagasítót a fenntartónak biztosítani kell.
Az ellátottak köre: a tankötelezettségi korba tartozó óvodás, iskolás gyermekek, fiatalok.
A feladatellátás rendszeressége: folyamatos

4.1.2. A falugondnoki szolgálat közvetlen, személyes szolgáltatásokon belüli kiegészítő feladatai

4.1.2.1. A közösségi, művelődési, sport- és szabadidős tevékenységek szervezése, segítése

A feladatellátás tartalma, módja:
A falugondnoki szolgáltatás egyik fő célja a településen élők életminőségének javítása. Ez jelenti a helyi társadalom demokratikus működéséből fakadó élénk közéletet, civil szervezetek létét és működését, amit a falugondnoki szolgálat fenntartója támogathat. A feladat elvégzésében nagy szerepe van a falugondnoknak, aki ismeri a település lakóit és szükségleteit, élvezi bizalmukat, és könnyen aktivizálható kapcsolatrendszerrel kell rendelkeznie. E feltételek megléte esetén lehet a helyi közélet motorja, illetve a közéleti események szervezője. A feladat elvégzésében nagy szerepe van a falugondnoki szolgáltatást végzőnek, aki ismeri a település lakóit és szükségleteit, élvezi bizalmukat. Feladatainak nagy része a gépjárművel történő szállítás (helyi egyesületek, nyugdíjasok, sportolók, illetve a rendezvényekre más települések közösségei, valamint a rendezvényekkel kapcsolatos beszerzések stb.) megoldása. A feladatok más része a rendezvények szervezésével, népszerűsítésével kapcsolatos. Az önkormányzat illetve a civil szervezetek rendezvényeiről, kulturális programokról szóló szórólapokat, plakátokat eljuttatja az érintettek részére. Kérésükre a rendezvényekre el is szállítja, illetve onnan hazaszállítja.
A falugondnok tevékenysége a településen kívüli közösségi, kulturális események szervezésére is kiterjed, azoknak rendszeres szervezője lehet: falunap, színházlátogatás, nyugdíjasok kirándulása, gyógyfürdőbe, egyházi eseményekre történő szállítás. Közreműködik a szomszédos települések civil szervezeteivel való kapcsolattartásban, együttműködik a helyi civil szervezetekkel, egyházakkal.
Az ellátottak köre: a település lakosai, közösségei.
A feladatellátás rendszeressége: alkalomszerűen

4.1.2.2. Egyéni hivatalos ügyek intézésének segítése, lakossági igények továbbítása

A feladatellátás tartalma, módja:
Segítségnyújtás a lakosság hivatalos ügyeinek intézésében, amely történhet a szolgáltatást igénylők adott hivatalokba, intézményekbe történő szállításával, illetve az ügyek szolgáltatást végző által történő elintézésével. Ide tartozik a különféle ügyek elintézéséről (milyen ügyben hova kell fordulni, hol, milyen dokumentumokat kell beszerezni ill. benyújtani) való tájékozódás és tájékoztatás is.
A falugondnoki szolgáltatást végző munkája során köteles a lakosságot érintő gondokat az önkormányzat felé tolmácsolni, valamint az önkormányzat intézkedéseit a lakossággal megismertetni, és a visszajelzéseket továbbítani. Feladatellátása során rendszeres kapcsolatban van a lakossággal, problémáikat, kéréseiket meghallgatja.
Az önkormányzati munkát segíti a hivatal leveleinek, szórólapjainak kézbesítésével, a hirdetmények hirdetőtáblára történő kihelyezésével.
Az ellátottak köre: a település lakosai, közösségei.
A feladatellátás rendszeressége: alkalomszerűen, igény szerint.

4.1.2.3. Közreműködés az egyéb alapszolgáltatásokhoz való hozzáférésben

A feladatellátás tartalma, módja:
A falugondnoki szolgáltatást végző fontos feladata a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényben meghatározott szociális alapszolgáltatások,

valamint a gyermekjóléti szolgálat igénybevételéhez nyújtott segítség, az ezen intézményekkel, szakemberekkel való folyamatos kapcsolattartás, igény esetén a szakemberek szállítása.
A falugondnoki szolgáltatást végző munkája során folyamatosan figyelemmel kíséri a lakosság, és különösen a veszélyeztetett családok életkörülményeit. Észlelnie kell a veszélyhelyzeteket, a különböző szenvedélybetegségeket (alkohol, drog stb.). Különös figyelemmel kell lennie a gyermekek helyzetére, az esetleges gyermekbántalmazásra, a családon belüli erőszakra. Amennyiben gyermek veszélyeztetettséget észlel jelzési kötelezettségének eleget téve elősegíti a szükséges, prevenciós intézkedéseket (megelőzés, kríziskezelés), segíti a hivatalos ügyek intézését.
A falugondnok részt vesz a veszélyhelyzetek elhárítását célzó intézkedésekben (otthonba szállítás, gyermekjóléti szolgálattal való együttműködés, a krízishelyzetben lévő családok szakemberekkel történő látogatása).
Figyelemmel kíséri a magányosan élőket, esetleges egészségromlásukról tájékoztatja a háziorvost. Amennyiben azt tapasztalja, hogy önmagukról saját háztartásukban már segítséggel sem képesek gondoskodni, megteszi a szükséges lépéseket. A magatehetetlen személyek esetében gondoskodik a hozzátartozók értesítéséről, a kórházba vagy otthonba került egyedülálló falusi lakosokat látogatja.
A szállítási szolgáltatás a rászorult lakosok, hozzátartozóik jelzése alapján vehető igénybe.
Az ellátottak köre: a településen élő szociális, egészségügyi és mentálhigiénés problémák miatt veszélyeztetett, illetve krízishelyzetbe került személyek, családok.
A feladatellátás rendszeressége: folyamatos

4.1.2.4. Egyéb lakossági szolgáltatások biztosításában való közreműködés

A feladatellátás tartalma, módja:
Olyan feladatok tartoznak ide, amelyek közvetlenül egyik korábban felsorolt feladathoz sem tartoznak:
Napi beszerzések: a mindennapi megélhetéshez szükséges áruk (pl. alapvető élelmiszerek beszerzése és házhoz szállítása)
Nagybevásárlás: az igénybevevők bevásárlóközpontokba való eljuttatásával vagy – megbízásuk alapján – a falugondnoki szolgáltatást végző által történő nagyobb tételben történő egyidejű beszerzések, melyek egyik célja az ellátottak korlátozott anyagi lehetőségeinek kímélése a nagybani bevásárlással elérhető megtakarítással.
Tartós fogyasztási cikkek, háztartási és mezőgazdasági kisgépek szervizbe szállítása.
A falugondnoki szolgálat egyik legfontosabb célcsoportja az időskorúak köre, a számukra nyújtott szolgáltatások elsőbbséget élveznek. Cél, hogy megkapják azon segítő szolgáltatásokat, amelyek révén minél hosszabb ideig otthonukban, megszokott lakókörnyezetükben élhessenek, és – egészségi állapotuk függvényében – legyen lehetőségük a helyi köz- és kulturális életben, programokban is – aktívan részt venni. A falugondnoki szolgálat biztosítja számukra a hozzátartozóik kórházi látogatását, illetve lehetővé teszi kapcsolattartásukat a környéken működő szociális intézményekkel.
Az ellátottak köre: azok a rászorultak, akik a fenti szolgáltatásokat igénylik, s azok teljesítéséről más módon nem tudnak gondoskodni, illetve az számukra aránytalan terhet jelentene.
A feladatellátás rendszeressége: alkalomszerűen, igény szerint

4.1.3 A falugondnoki szolgálat által nyújtott közvetett – az önkormányzati feladatok megoldását segítő – szolgáltatások

A falugondnoki szolgáltatást végző – amennyiben ez nem a személyes segítségnyújtás rovására történik - közreműködhet azon önkormányzati feladatok megoldásában is, amelyeknek ugyancsak célja a falu lakosságának minél jobb ellátása, de amely feladatokat nem személyesen és közvetlenül az egyes rászorulók, igénybevevők számára végzi. Ilyen feladatok lehetnek:

- önkormányzati információk közvetítése a lakosság részére,
- a szolgálat működtetésével kapcsolatos teendők ellátása.

A szolgáltatást igénybe vevők köre: a települési önkormányzat.
A feladatellátás rendszeressége: folyamatos

4.2. Megkeresés

Megkeresés: szociális problémák által érintett vagy veszélyeztetett azon egyének közvetlen illetve közvetett módon történő elérése vagy felkutatása (a releváns szolgáltatásokhoz való hozzájutás céljából), akik vélhetően jogosultak egy adott szolgáltatásra, de azt bármilyen okból elérni nem tudják. Ismerje meg a környezetében lévő szociális és egyéb szolgáltatásokat, annak érdekében, hogy szükség esetén tudjon hová fordulni, valamit az ellátott számára információt nyújtani, az őt érintő szolgáltatással kapcsolatban.

4.2.1. A falugondnoki szolgálat közvetlen, személyes szolgáltatások körébe tartozó alapfeladatai

4.2.1.1.. Közreműködés az étkeztetésben

A falugondnok szállításon kívüli feladata a településen élő lakosokkal való beszélgetés során a további étkezési igények felmérése és továbbítása a fenntartó felé, illetve a megszervezésében való közreműködés.

4.2.1.2. Közreműködés a házi segítségnyújtás biztosításában

A falugondnok napi szinten figyelemmel kíséri az idős, egészségi állapotukban korlátozott, főleg egyedül élő embereket. Szükség szerint jelzéssel él a megfelelő szakma képviselője felé (családsegítő, házigondozó), amennyiben azt tapasztalja, hogy önmagukról saját háztartásukban is már csak segítséggel képesek gondoskodni. A folyamatos, permanens ellátást, gondozást igénylő személyek esetében gondoskodik a hozzátartozók értesítéséről, ennek hiányában a fenntartó segítségével eljár az ellátott személy intézményi elhelyezésében.

4.2.1.3. Az egészségügyi ellátáshoz való hozzájutás segítése

A falugondnok a sokrétű munkájának köszönhetően napi szinten kapcsolatban van a település lakosaival, így lehetősége van figyelemmel kísérni az egyedül élőket, főként az idős embereket.
Abban az esetben, ha valakinek az egészségi állapotában olyan mértékű romlás következik be, amit már ő maga nem tud, vagy egyéb okok miatt képtelen szakembernek jelezni, azt a falugondnok teszi meg, és tájékoztatja a háziorvost. Prevenciós célzattal segíti a település lakosait egészségi állapotuk megőrzését azzal, hogy részt vesz a szűrővizsgálatok szervezésében, és tájékoztatja a lakosságot a lehetőségekről.

4.2.1.4. Közreműködés a közösségi és szociális információk szolgáltatásában

A falugondok a helyi közösségi élet főszereplője, aki nemcsak szállítási, de szervezési, lebonyolító funkciót is ellát. A közösségi programokon aktívan részt vesz, aktivizál, bevon.

Ehhez felméri a lakosok szükségleteit, igényeit, összegez, továbbítja a fenntartó felé, majd a szükséges információkat eljuttatja a település lakói számára.
A falugondnok további feladata: a helyben vagy a közigazgatási területen működő szociális ellátórendszer szolgáltatásainak igénybevételének lehetőségeire vonatkozó információk felkutatása, erről a lakosság tájékoztatása.
Lakossági fórumokon ajánlja a szolgáltatást, települési támogatási kérelmek kiszállítása, hatósághoz történő továbbítása, megállapított támogatások kiosztásában, kiszállításában való közreműködés.

4.2.1.5. Közreműködés az egyéb alapszolgáltatásokhoz való hozzáférésben

A falugondnok a mindennapi munkája során folyamatosan figyelemmel kíséri és észleli a veszélyeztetett családok, egyének életkörülményeit. Észleli a veszélyhelyzeteket, a különböző szenvedélybetegségeket, függőségeket (alkohol, drog stb.), különös tekintettel a gyermekek helyzetére, az esetleges gyermekbántalmazásra, a családon belüli erőszakra. Amennyiben gyermek veszélyeztetettséget észlel jelzési kötelezettségének eleget téve elősegíti a szükséges, prevenciós intézkedéseket (megelőzés, kríziskezelés), segíti a hivatalos ügyek intézését.

4.3.Közösségi fejlesztés

Közösségi fejlesztés: egy településrész, település vagy térség lakosságát érintő integrációs szemléletű, bátorító- ösztönző, informáló, kapcsolatszervező tevékenység, amely különböző célcsoportokra vonatkozó speciális igényeket tár fel, szolgáltatásokat kezdeményez, közösségi együttműködéseket valósít meg. A településen élők által jelzett információk közvetítése a fenntartó felé. A rendezvények szervezése, lebonyolítása, a település fejlesztési igényeinek felmérése, a településen észlelt hiányosságok, problémák jelentése a fenntartó önkormányzat felé (fűnyírás szükségessége, úthibák javításának szükségessége, jelzőtáblák hiányának jelzése, károk felmérése, jelentése).

4.3.1. A falugondnoki szolgálat közvetlen, személyes szolgáltatások körébe tartozó kiegészítő feladatai

A falugondnok egyik fő feladata lehet a település közösségi életének fellendítése, fenntartása.
Személyiségével hat a közösségre, a településen élők számára minta, példakép lehet, mely nagymértékben meghatározza a közös programok minőségét, gyakoriságát.
Minden korosztály számára hasznos, értékes, maradandó kulturális, sport és szabadidős programokat szervez, mint pl. színház, mozi, nyugdíjas találkozó, elszármazottak találkozója, más település programjain való részvétel stb. A településen működő civil szerveztek programjaival kapcsolatos szállítási feladatok szintén a falugondnok feladatkörébe tartoznak.

4.4. Önkormányzati feladatok megoldását segítő, közvetett szolgáltatások

4.4.1. Önkormányzati információk közvetítése a lakosság részére

A fenntartó által meghatározott közösségi programokról való tájékoztatás a lakosság részére, írásos anyagok, szórólapok kiosztása, helyi hirdetőtáblán való kihelyezése, ösztönzés a programokon való részvételre. *A feladatellátás módja:* a fenntartó utasításai alapján, összehangolva a falugondnoki szolgáltatás személyes szolgáltatást jelentő alapfeladataival.
A feladatellátás rendszeressége: folyamatos

4.5.A falugondnoki szolgálat által nyújtott egyéb szolgáltatások

A falugondnoki szolgálat részét képezi annak a közlekedési rendszernek, amelynek révén a helyi lakosság általános szükségleteinek kielégítését az emberek szállításával segíti. A falugondnoki szolgálat közreműködik a településen élők tömegközlekedéshez való hozzájutásában, a távolsági buszokra, kiránduló buszokra, vonatra egyaránt.
A szolgáltatást igénybe vevő: a település rászorult lakosai, akik számára a közlekedés más módon történő megoldása aránytalanul nagy terhet jelentene.
A feladatellátás rendszeressége: alkalomszerű

5. Más intézményekkel történő együttműködés módja

A falugondnok munkája során együttműködik Bátaapáti Község Önkormányzatával(7164 Bátaapáti, Petőfi utca 4.), a kapcsolattartás napi rendszerességű, elsősorban személyesen a polgármester útján történik. A hivatal segítséget nyújt az adminisztrációs feladatok ellátásában, a működéshez szükséges engedélyek beszerzésében, a gazdasági feladatok ellátásában, a falugondnok képzésének szervezésében, ellenőrzések lebonyolításában.
A falugondnok együttműködik a Bonyhádi Gondozási Központtal (7150 Bonyhád, Perczel Mór utca 29.). Elsődlegesen jelzi a lakosság körében (idősek, gyermekek, krízis helyzetben lévők) felmerülő problémákat a családsegítő szakembereknek. A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 64. § (2) bekezdése alapján a falugondnok, mint szociális szolgáltató a családok segítése érdekében veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszer tagja köteles jelezni a családsegítő részére, ha segítségre szoruló családról, személyről szerez tudomást.
Együttműködik a Bátaapáti Óvoda és Konyha konyhájával (7164 Bátaapáti, Hűvösvölgy utca 2.) az étkeztetés, szünidei gyermekétkeztetés feladatának ellátásában. Ezen belül az étel kiszállításában, az igények felmérésében, a nyilvántartások vezetésében, a számlák ellátottak részére történő eljuttatásában. A kapcsolattartás napi rendszerességű, személyesen történik.
A falugondnok együttműködik a Bátaapáti Óvoda és Konyha valamint a Mórágyi Általános Iskola Bátaapáti Telephelye (7164 Bátaapáti, Petőfi utca 6.) intézményével az óvodai nevelési és oktatási feladatok ellátásában, elsősorban a gyerekszállítási feladatok végrehajtásában. A kapcsolattartás napi rendszerességű, személyesen történik.
Együttműködik a Bonyhádi Rendőrséggel (7150 Bonyhád, Kossuth Lajos utca 1-3.) a településen élők biztonságának növelése érdekében, a bűncselekmények megelőzésében, mentési munkálatok megszervezésében.
A háziorvossal (Orvosi Rendelő 7164 Bátaapáti, Petőfi utca 15.) való kapcsolattartás hetente személyesen történik.
A védőnői (Orvosi Rendelő 7164 Bátaapáti, Petőfi utca 15.) szolgálattal a kapcsolattartás alkalomszerű, telefonon vagy személyesen történik.
A fenntartó és a falugondnok együttműködik a Falu és Tanyagondnokok Tolna Megyei Egyesületével (7173 Zomba, Rákóczi utca 80.).
Az együttműködő felek kölcsönösen tájékoztatják egymást a falugondnoki szolgálat szolgáltatásába bevonandó, illetve a már szolgáltatásban részesülő személyekről.

II. rész
Az ellátandó célcsoport megnevezése, a település lakossági szükségleteinek bemutatása

Bátaapáti község a Dél-dunántúli régióban, Tolna megyében helyezkedik el, a Bonyhádi Járásban. A hozzá legközelebb eső város Bonyhád, mely 15 km távolságot jelent. A község

vasúti megállóval nem rendelkezik, a zsáktelepülés jellege miatt az autóbusz közlekedés nem megfelelő. A település állandó lakosainak száma 2024. január 1-én 376 fő.

A település lakosságának életkor szerinti megoszlása

Életkor	Fő
0-18 év	67
19-65 év	250
66-	59
Összesen	376

A településen élők 16 %-a 65 év feletti, elsődlegesen ők képezik a falugondnoki szolgáltatás célcsoportját. Mellettük a másik kiemelt cél a településen élő gyermekek segítése, akik az összlakosság 18 %-át teszik ki.
A településen helyben az alábbi intézmények, szolgáltatások működnek: ***Bonyhádi Közös Önkormányzati Hivatal Bátaapáti Kirendeltsége, háziorvos, fogorvos, védőnő, óvoda, általános iskola 1-4. évfolyamig, Művelődési Ház, Közösségi Ház, könyvtár, élelmiszerbolt.***
A település infrastrukturális helyzete jónak mondható: rendelkezik ivóvíz és szennyvíz hálózattal, internet- és telefonhálózattal, gázhálózattal, kábeltelevízióval.
A településen hiányzik a gyermekorvosi rendelő, gyógyszertár, idősek nappali ellátása, egyéb iparcikküzlet, pénzintézet, piac. Az egészségügyi szakellátást Bonyhádon és Szekszárdon vehetik igénybe a település lakói.
Az orvosi ügyelet Bonyhádon működik a Völgységi Önkormányzatok Társulása keretében. A családsegítés, gyermekjóléti szolgáltatás feladatait a Bonyhádi Gondozási Központ Család és Gyermekjóléti Központja, Család és Gyermekjóléti Szolgálata látja el.
A községben a Művelődési Ház ad otthont az óvodai, iskolai, önkormányzati rendezvényeknek valamint a civil szervezetek rendezvényeinek.
A településen a megyei könyvtár irányításával könyvtári szolgáltatás működik. A közigazgatási szolgáltatást helyben igénybe lehet venni a Bonyhádi Közös Önkormányzati Hivatal Bátaapáti Kirendeltségén.

III. rész
Az ellátás igénybevételének módja

A település lakossága a helyben szokásos tájékoztatási módozatok (hirdetőtábla, honlap, szórólap) szerint értesül a szolgáltatás igénybevételének lehetőségéről. A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások, így a falugondnoki szolgáltatás igénybe vétele is önkéntes, az ellátást igénylő, illetve törvényes képviselője kérelmére, indítványára történik.
A lakosok valamely falugondnoki szolgáltatás iránti igényeiket a polgármesternél vagy a szolgáltatást végzőnél személyesen, írásban vagy telefonon jelezhetik.
A falugondnoki szolgáltatásra igényt tartó személy a településen belüli szolgáltatási igényét minimum 2 munkanappal előbb bejelentheti és egyeztetheti, a településen kívüli szolgáltatási igényét pedig 3 munkanappal előbb kell bejelentenie és leegyeztetnie. A feladatellátás egyrészt a bejelentés sorrendjétől, másrészt a bejelentett probléma fontosságától függ.
A falugondnoki szolgáltatás során az igények teljesítésének mérlegelésekor ügyelni kell arra, hogy az időben is rendszeres, közvetlen, személyes szolgáltatások körébe tartozó alapellátási feladatok nem sérülhetnek, valamint a gazdaságosság szempontjának figyelembe vételével kell dönteni.
Az 1/2000. (I.7.) SzCsM rendelet 39. § (3) bekezdésében meghatározott, közvetett szolgáltatásnak minősülő feladatok a szolgáltatásnyújtás 50 %-át tehetik ki.

A falugondnoki szolgáltatást az önkormányzat ingyenesen biztosítja.

IV. rész
A szolgáltatásról szóló tájékoztatás helyi módja

Általános, közvetett tájékoztatás:
A falugondnoki szolgáltatásokról szóló általános tájékoztatást a helyben szokásos módon kell közzétenni:

- az önkormányzat hirdetőtábláján elhelyezett hirdetményben
- az önkormányzat honlapján (www.bataapati.hu)
- az önkormányzat által üzemeltetett Képújságon keresztül

Eseti, közvetlen tájékoztatást nyújtanak:
– a falugondnok (munkaidejében személyesen és mobiltelefonon)
– a hivatal dolgozói (ügyfélfogadási időben személyesen és telefonon, azon túl írásban)
– a polgármester (félfogadási idejében személyesen)

A falugondnoki szolgáltatások közzétételének módja:
A falugondnoki szolgáltatásokról szóló tájékoztatást a helyben szokásos módon kell közzétenni:
– hirdetményben a község hirdetőtábláin,
– helyi rendezvényeken: közmeghallgatás,
– személyesen, élőszóban: a polgármester, a szolgáltatást végző, illetve a képviselő-testület tagjai, valamint a hivatali dolgozók útján.

A falugondnoki szolgáltatással kapcsolatos tájékoztatási kötelezettség
A szolgáltatásokkal, és a felmerülő problémákkal kapcsolatban tájékoztatást a polgármester, valamint munkaidejében a falugondnoki szolgáltatást végző, illetve a polgármesteri hivatal dolgozói adnak. A tájékoztatás alapja a szakmai program, illetve a falugondnoki szolgálatról szóló helyi rendelet.

A kapcsolattartás lehetséges módjai
Személyesen: a falugondnoki szolgálattal való kapcsolattartásra az esetek többségében az igénybevételkor kerül sor. Az igénybevétel dokumentálása az adott szolgáltatás elvégzésének elismerését igazoló szolgáltatásnaplónak az igénybevevő részéről történő aláírásával történhet.
Írásban: rendszeres ellátási igényét, észrevételeit és esetleges panaszait az ellátottak írásban is jelezhetik a szolgáltatást végzőnek.
Telefonon: a falugondnok számára biztosítani kell a telefonon történő mobil elérhetőséget, hogy az igénybevevők távollétében is jelezni tudják számára szükségleteiket.

V. rész
Az ellátottak és a személyes gondoskodást végző személyek jogainak védelmével kapcsolatos szabályok

Az ellátottak jogainak biztosítása a falugondnoki szolgálat működése során

A falugondnoki szolgáltatást igénybe vevőnek joga van szociális helyzetére, egészségi és mentális állapotának megfelelő, és a szolgáltatás által nyújtható teljes körű ellátásra, valamint egyéni szükségletei, speciális helyzete vagy állapota alapján az egyéni ellátás, szolgáltatás igénybevételére.

A szociális szolgáltatások biztosítása során az egyenlő bánásmód követelményét be kell tartani.

A szolgáltatást végző a falugondnoki szolgálat által biztosított szolgáltatást olyan módon végzi, hogy figyelemmel legyen az ellátást igénybe vevőket megillető alkotmányos alapjogok maradéktalan és teljes körű tiszteletben tartására, különös figyelemmel az élethez, emberi méltósághoz, a testi épséghez, valamint a testi-lelki egészséghez való jogra.

A falugondnoki szolgáltatás adott időpontban történő igénybevételének indokoltságát a szolgáltatást végző, illetve a polgármester az igénylő adott élethelyzete, rászorultsága alapján állapítja meg. A falugondnoki szolgálat az ellátottak élethelyzetükből adódó szükségleteit köteles kielégíteni.

Az ellátást igénybe vevőnek joga van a falugondnoki szolgáltatás működésével kapcsolatos legfontosabb adatok megismeréséhez.

Az ellátást igénybe vevőt megilleti személyes adatainak védelme, valamint a magánéletével kapcsolatos titokvédelem, különös tekintettel, az egészségi állapotával, személyes körülményeivel, jövedelmi viszonyaival, szociális helyzetével kapcsolatos információkra.

Panasztételi eljárás: Panasszal a polgármester felé írásban beadott kérelemmel lehet fordulni. A panaszt a polgármester 5 munkanapon belül köteles elbírálni és írásban megválaszolni. Amennyiben a falugondnoki szolgáltatás igénylője a választ nem tartja kielégítőnek, az ellátottjogi képviselő útján érvényesítheti jogait.

A területileg illetékes ellátottjogi képviselő neve, elérhetősége az önkormányzati hivatal épületében olvasható nyomtatásban kötelezően kifüggesztésre kerül.

A falugondnoki szolgáltatást végző jogai

A falugondnoki szolgáltatást végző, közalkalmazotti jogviszonyban foglalkoztatott munkavállaló számára biztosítani kell, hogy a munkavégzéshez kapcsolódó megbecsülést megkapja, tiszteletben tartsák emberi méltóságát és személyiségi jogait, munkáját elismerjék, valamint a fenntartó megfelelő munkavégzési körülményeket biztosítson számára.

A falugondnoki szolgáltatást végző személy által ellátandó feladatokat munkaköri leírás tartalmazza.

Az ellátást biztosító személy határozatlan idejű, teljes munkaidős közalkalmazotti jogviszonyban látja el feladatát, így a rá vonatkozó munkajogi szabályokat (különösen: pálya előmenetel, illetmény, pótlékok, túlmunka) a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. Törvény (Kjt.) tartalmazza. A Munka Törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. Törvényben foglaltakat a Kjt-ben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

VI. rész
Egyéb – a falugondnoki szolgáltatás fenntartásával kapcsolatos – előírások

Személyi feltételek

Az önkormányzat a falugondnoki szolgálat ellátásához megfelelő kategóriájú jogosítvánnyal rendelkező 1 fő közalkalmazottat alkalmaz.

A közalkalmazott munkaköre: falugondnok, közvetlen felettese a polgármester.

A falugondnok köteles elvégezni a fenntartó által finanszírozott, munkakör betöltéséhez szükséges falugondnoki alapképzést.
A falugondnoki szolgáltatást végző köteles a munkáltató által támogatott kötelező továbbképzéseken részt venni.
A falugondnoki szolgáltatást végző számára lehetőséget kell biztosítani – a feladatellátáshoz szükséges – közösségi összejöveteleken való részvételre, a szakmai szervezetekkel és más intézményekkel történő kapcsolattartásra. A falugondnoki szolgáltatást végző köteles a szociális szolgáltatást végző munkatársakra vonatkozó etikai szabályokat betartani.
A falugondnoki szolgáltatást végző köteles minden munkanapon, illetve a munkaidőn túli munkába rendelés esetén az előírt időben munkára jelentkezni munkavégzésre alkalmas állapotban.
A falugondnoki szolgáltatást végző esetleges egészségügyi, fiziológiai állapotváltozását köteles munkáltatójának mielőbb jelenteni, hogy helyettesítése megoldható legyen. Ez különösen vonatkozik a gépjárművezetés alóli felmentésre, amennyiben esetleg más feladatok ellátásában az említett problémák miatt nem akadályozott.

Helyettesítés
A falugondnok helyettesítésére Bátaapáti Község Önkormányzata Mőcsény Község Önkormányzatával kötött együttműködési megállapodást 2022-ben.

Tárgyi feltételek
Az önkormányzat a falugondnoki szolgáltatást a saját tulajdonát képező TEJ-639 forgalmi rendszámú Mercedes Tourer típusú kisbusszal látja el. A gépjárművet zárt helyen (7164Bátaapáti, Fő u. 2.) kell tárolni. A falugondnoki szolgáltatást végző köteles a gépjárművet használat után minden nap ezen a helyen leállítani. A falugondnoki szolgáltatást végző köteles a gépkocsit rendben, tisztán tartani, a szervizigényt figyelemmel kísérni (km-óraállás).
A falugondnoki szolgáltatást végző tevékenységének, a szolgáltatások igénybevételének dokumentálására az előírt és erre a célra rendszeresített formanyomtatványt használja.
A falugondnok jogosult a szolgáltatással kapcsolatos iratokba betekinteni és a falugondnoki gépjármű mellett a feladatellátásához szükséges egyéb, a szolgáltatást fenntartó rendelkezésére álló eszközöket is használni (számítógép, internet, telefon stb).
A falugondnok tevékenységét a Szociális Ágazati Portálon közzétett tevékenységnaplóban kell dokumentálni. A szolgáltatáshoz használt gépjármű menetlevelén fel kell tüntetni, hogy a gépjárművet a falugondnoki szolgálat ellátáshoz veszik igénybe.

VII. rész
Összegzés –várható eredmények

A falugondnoki szolgáltatás által csökkenthetőek a kistelepülési jellegből adódó hátrányok. A szolgáltatás keretében megvalósuló, szinte mindenre kiterjedő segítségnyújtás, a lakossággal való bizalmi viszony kialakulása és erősítése hatékonyan és magasabb színvonalon működteti a szociális ellátórendszert.

Különösen és kiemelten a nyugdíjasok és a rászorulók igénylik a szolgáltatást, hiszen néhány egyedül élő, idős személy számára szinte az egyetlen kapcsolatot jelenti a külvilággal.

Az egészségügyi ellátás tekintetében jelentkező gondokat is hatékonyan orvosolja a falugondnoki szolgáltatás. A betegek orvoshoz szállításával és gyógyszereik beszerzésével olyan egészségügyi alapfeladat ellátáshoz nyújt segítséget a szolgáltatás, amelyet jelenleg esetleg csak nagy nehézségek árán, kisebb-nagyobb költségráfordítással tudnak igénybe venni. E tekintetben az elsősorban az idős, krónikus betegségekkel küzdő személyek számára jelentkezik pozitív hatás, de akut betegségek esetén is a szolgáltatás lehetősége mindenki számára előnyös.

A gépjármű használatával lehetővé válik, hogy szorosabb társadalmi és szakmai kapcsolat alakuljon ki a környező településeken működő szociális alap és szakosított ellátást nyújtó intézményekkel.

A kereskedelmi ellátás alacsony színvonala miatt a nagyobb bevásárlások a gépjárművel nem rendelkezők számára szinte kivitelezhetetlenek, a gépjármű működtetésével lehetővé válik, hogy a kisnyugdíjasok, illetve az alacsony jövedelműek időszakonként az olcsó árucikkeket a nagyobb városokban szerezzék be.

Összességében tehát megállapítható, hogy a falugondnoki szolgáltatás működtetése a lakosság számára hasznos és szükséges szolgáltatásokat láthat el: az óvodás korúaktól egészen a nyugdíjas rétegig, szinte a lakosság minden korosztályát érintve, segítséget nyújthat az oktatási, kulturális, egészségügyi és kommunális stb. feladatok megoldásában egyaránt.

Záradék:

Bátaapáti Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a 24/2024.(III.26.) számú határozatával a szakmai programot elfogadta.

Bátaapáti, 2024. március 27.

Ferenczi Sándor
alpolgármester